

En nitisk trädgårdsodlare

När man söderifrån på gamla Billingevägen passerat Midgård, är tredje huset uppe till vänster en ståtlig villa, Röstånga 3:34. Den ägs och bebos idag av familjen Jensen. Villan upp-fördes omkring 1890. Den utgör ett prakt-exempel i sin tids magnifika stil. På en hög, stabil gråstensgrund har väggarna murats i rött tegel, med gul sten i dekoren, såsom t ex i de typiska "ögonbrynen" över fönstren. Bygg-

mästare var Bernhard Finberg och byggherre ingen mindre än en av sin tids mest markanta Röstångaprofiler, f.d. folkskolläraren Jöns Andersson. Hans vagger stod i Lövestad i Färs härad 1827 och 1852 gifte han sig med jämn-åriga Catharina Carlsson, född i Södra Rörum. År 1855 flyttade familjen till Röstånga, där Jöns Andersson fått tjänst som folkskollärare. Den innehade han till 1882.

Folkskollärare Jöns Andersson med sin hustru Catharina, f. Andersson. Foto omkr. 1870.

Jöns Andersson gjorde sig tidigt känd som en riktig mångsysslare. Under oron ute i Europa på 1860- och 70-talen deltog han i en frivillig skarpskytteförening för hemortens försvar. Detta var en tidig föregångare till 1910-talets Landstormen och den 1941 grundade Hemvärnsrörelsen. År 1893 var den 12 juli en notis införd i Hallandsposten under titeln "En flitig trädgårdsodlare". Där får man ytterligare grepp om den märklige mannens gärningsprofil. Här betonas trädgårdsodlingens betydelse som pedagogisk metod. Notisen följer här i faksimilformat.

Georg Welin, Stig Pettersson

En nitisk trädgårdsodlare.

Då f. d. folkskolläraren J. Andersson i Röstånga för snart ett 40 tal år sedan tillträdde skollärarebefattningen i Röstånga var der nuvarande skolträdgården är belägen endast nakna stenberget. A. var ej i tillfälle att bekosta arbetet med ditforslingen af jord, men på lediga stunder rullade han sjelf jord till sin blifvande trädgård från en ett godt stycke därifrån belägen skogsbacke, i areal inemot ett halft tunnland. Öfver hela trädgården lade han så alnsdjupt med jordmylla, derefter började han planta och så, han anskaffade dessutom ett tjugotal drifbänkar, från hvilka han försåg hela orten med kål-, blomster- och flera andra slag af plantor. För folkskolans behof lyckades han af patron Hallenborg få lof att rödja upp jorden och göra i ordning en plantskola där nuvarande nya kyrkogården är belägen; sjelf följde A. sedan med barnen på lördagarne ut och planterade alléer, skyddsplanteringar eller fruktträd i trädgårdarne, hvarhelst man så önskade; plantorna togos från den af honom sjelf och barnen inrättade plantskolan.

Nu har A. hunnit öfver 60-talet i ålder, men kraft och energi bo oförminskadt kvar hos honom. Kring det nyuppbyggda, ståtliga hus han nu bebor i Röstånga by, har han under de två senare åren sjelf gjort i ordning en trädgård, också denna på inemot ett halft tunnlands yta, men så vackert anlagd och så väl underhållen att den tvifvelsutan är den snyggaste man ser utmed vägen från Hör till Klippan, kanske ännu längre, skrives till Skånska Aftonbladet.